

VINN – i spel

Går du in i väggen redan vid de första hindren, så läs guiden till spelvärldens alla genrer. Det kommer att föra dig fram till segern.

DEL 1 (I det här numret)

Action

Skjut först, fråga sedan

Actionspelet låter alla pojkdrömmar gå i uppfyllelse: kraftfulla vapen smäller så det står härliga till.

Vanligtvis skall du springa runt i långa gångar och stora byggnader och meja ned allt du ser, samtidigt som familjen tryggt ligger och sover. Det är inte så mycket att diskutera. Spring runt tills du hittar några vapen, samla ihop dem och leta rätt på några monster att slakta.

Utmaningen i actionspel är att ha snabba och precisa reaktioner och hela tiden komma ihåg att helvetet kan vänta runt nästa hörn. Stress är hela tiden den faktor som hotar att ta överblicken ifrån dig. Och det innebär en säker död.

Men var bara lugn! De läskiga, slemmiga bestarna stannar bakom skärmen och du kan stänga av när som helst. Om du kan vara utan denna adrenalinkick som är både gratis och riskfri, vill säga.

Strategi

Bli världs-härskare

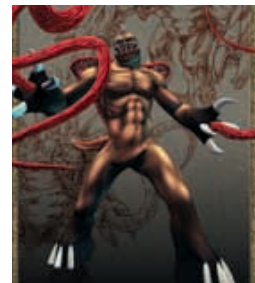
Strategispel sätter överblick och förutseende på prov. Känner du för att vara general vid ett av historiens största slag, utkämpa ett helt krig eller vara härskare över Rom eller en planet i en fjärran galax? Allt är möjligt.

Du får snabbt en hel del att hålla koll på. Om långsiktiga planer och de stora perspektiven intresserar dig mer än fart, spänning och vapen, så gör du rätt i att plocka ned ett strategispel från butikshyllan.

I de flesta spelen skall du bygga ett helt samhälle eller flytta runt ett järnföremål och människor på en stor karta. Du ser för det mesta alltihop ovanifrån, precis som han som drar i trådarna där uppe.

Genren omfattar både turbaserade spel, där du och datorn turas om att göra era drag, och realtidsspel, där utvecklingen i spelet fortsätter medan du sitter och tänker.

Rollspel

Bestäm själv din roll

I de flesta rollspel får du sällskap av sagoaktiga, mystiska väsen och kommer ut på otäcka, spännande och våldsamma äventyr fyllda med magi. Och om du är bekant med Tolkiens böcker (som t.ex. Sagan om ringen), så bör du testa det här.

I rollspelen har du möjlighet att välja vilken sorts figur du vill vara. Och så skall du bestämma vilka vapen och vilken rustning som passar din figur, och vilka förmågor det är värt att satsa på. Skall du vara stor och stark eller snabb och smidig? Vilka magiska krafter gynnar din figur?

Som i andra dataspel skall du i ett rollspel lösa en uppsjö av uppgifter, men i mycket högre grad själv välja vilka förmågor och vilken utrustning din figur skall ha. Om du vill klara dig bra måste du se till att figurens förmågor och utrustning kompletterar varandra.

Du har kanske försökt få i gång ett av de stora, fascinerande datorspelen, men snart fått ge upp, för att du inte lyckats räkna ut hur man kommer vidare. Då har du kanske kastat ett öga i den omfångsrika manualen, om en sådan följt med spelet, och tänkt att det är en aning överdrivet att behöva läsa en hel roman för att överhuvudtaget komma i gång.

OK, det är alltid en bra idé att skumläsa manualen, men att lusläsa den från pärm till pärm kan göra en något matt. Och det kommer du inte heller att behöva när du har läst igenom Komputer för allas spelguide, som sträcker sig över detta och nästa nummer. I den här första delen går vi igenom de tre mest populära genrer:

action-, strategi- och rollspel. I nästa del tar vi upp traditionella sportspel, fotbollsmanager-spel, racespel, adventurespel och flygsimulatorer. Till varje genre får du på den medföljande Spel-cd:n två demoversioner, så att du själv testa. Dessutom ligger det en handfull andra aktuella demoversioner från andra genrer på Spel-cd:n, på samma sätt som du alltid hittar spel på K-CD:n.

Förr var allting så enkelt. Spelet Spacewar har kallats världens första datorspel. Då, i början av 60-talet, krävdes det datorer stora som tvårumslägenheter för att få tillräckligt mycket prestanda för att styra de vita prickarna, som skulle föreställa två fientliga rymdskepp. Senare, när den allätande

gula osten Pacman och de högljudda Spaceinvaders utgjorde toppen av datorspelen, var det fortfarande inte så mycket att hålla ordning på. Inte ens när kampen för att vinna pågick för fullt vid tangenterna. Reglerna var enkla och det handlade nästan bara om att vara snabb och exakt på tangenterna.

Rent historiskt är datorspel givetvis en ny företeelse, men det har hunnit hända en hel del i takt med att datorerna blivit större, snabbare och billigare. Datorspelen har inte bara blivit snyggare utan även mer avancerade. Och den fiktiva världen i många av dem har med tiden blivit så ansevärd att den kan tyckas oöverskådlig.

Så om du inte vanligtvis använder din dator till att spela

spel, men känner för att besöka den vida virtuella världen, kan du snabbt bli frustrerad, tappa lusten och ge upp.

Den här guiden är som sagt uppdelad i genrer och det stämmer inte alltid med verkligheten. Precis som i musikens värld finns det en massa spel som är sammansmältningar av två eller flera genrer.

På samma sätt som en bra popmelodi som ackompanjeras av distade gitarrer kan kallas poprock, kan ett spel, där du både skall gå runt och skjuta monster och samtidigt lösa svåra gåtor, kallas ett action-/adventurespel. Men begreppen är trots allt berättigade, eftersom de låter oss kortfattat beskriva hur vi uppfattat musiken eller spelet. ■

DEL 2 (I nästa nummer)

Flygsimulator

Flyg högt över molnen

Simulatorerna har blivit så komplicerade och realistiska att de utan problem kan användas av riktiga piloter som behöver träning. Så om du lär dig att bemästra en av de bättre flygsimulatorerna kan du kanske till och med ta över om piloten svimmar av på tio kilometers höjd över Atlanten.

Bruset och vinandet dåran dramatiskt mellan högtalarna, medan skärmen blinkar frenetiskt med alla möjliga lampor och siffror i alla färger. Du sitter bekvämt i sätet flera tusen meter över någon av de stora oceanerna. Det enda som saknas är flygmaskinen. Men om du släcker alla lampor och låter skärmen vara det enda som belyser dina väggar, så är illusionen näst intill perfekt.

Men du måste vara förberedd. Det krävs en hel del tålamod för att kontrollera ett flygplan – ja, faktiskt bara att få ut det säkert ur hangaren.

Sport

Besegra dem alla

Det sägs att det krävs träning, hårt arbete och ännu mer träning för att bli den bästa. Men glöm det hårda fysiska arbetet och skrid direkt till verket.

Vad vill du helst vara? Basketsjörarna, golfspelare, tyngdlyftare eller forward i något topplag i fotboll?

Här flödar inte blodet, ingen är våldsam och du behöver inte fundera ut hur du skall lösa nästa gåta. Men det betyder inte att du automatiskt har segern i din hand. För precis som i verklighetens sportvärld är det avgörande att du väljer rätt taktik och att du har känsla för motståndarens svaga punkter.

Sportspelen har med tiden blivit så snygga och varierade, att man som åskådare till t.ex. en fotbollsmatch på datorn lätt glömmer bort att det inte är 22 man, utan bara två eller kanske bara en, som kontrollerar hur matchen skall utvecklas.

Race

Gasen i botten

Ut ur den sista kurvan i den sista omgången, pedalerna i durken och fortfarande ligger bilarna tätt. Låter det spännande?

Röd lack, 12 cylindrar och svart läder är normalt en dyr kombination. Men på din pc kan du få en verklighetstrogen illusion av fart och spänning. Din stol vibrerar inte under dig, men det har du knappast tid att hänga upp dig på när spelet väl är i gång.

Och det finns en del att välja mellan. Allt från Formel 1 till VM-Rally och svenska Touring-bilar. Det har skapats spel av alla de slag, så att din personliga smak för hästkrafter kan bli tillfredsställd. Vill du inte köra bil kan du ge dig i kast med motorcykel, snöskoter, slalomskidor, racerbåtar och mycket mera.

De olika spelen skiljer sig åt, även kvalitetsmässigt, så det är alltid en bra idé att läsa några recensioner innan du slår till.

Managerspel

Bli sport-chef

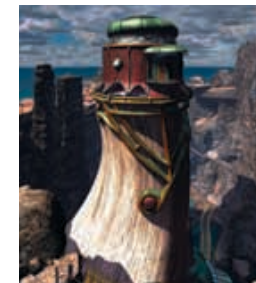
Här får du chansen att bevisa att favoritlagets tränare borde få sparken.

Du deltar inte själv på planen. I managerspel är din uppgift i stället att leda och delegera arbetet i idrottens hårda och otacksamma värld.

I den här genren är det inte så mycket action på skärmen. Men i stället får du chansen att fundera ut den vinnande taktiken utifrån dina egna kunskaper. Huvuddelen av spelet går ut på att värdera lagets läge eller att avsätta pengar till utveckling av ledare, teknik eller spelare.

För att kunna göra det har du under spelets gång tillgång till stora mängder information. På basis av dina många beslut räknar programmet ut vad som kommer att ske i samma ögonblick som utövarna tar över. Så innan du vet ordet av har det gått åt flera timmar bara åt att göra de sista justeringarna.

Adventure

Gå på upp-täcktsfärd

Du skall ut och leta efter spår till lösningen på dina problem eller gåtan du skall lösa. Med musen och tangentbordet går du runt i en främmande, tredimensionell värld, där du måste vara mycket uppmärksam på omgivningarna och vad de andra figurerna i spelet berättar för dig.

Adventurespel kan utspelas i vilken del av världen eller historien som helst, förfluten tid eller framtid. Om du fascinerats av miljöerna i de bästa science fiction-filmerna efter tecknade serier eller annat, så kan du stiga in i den värld du har drömt om.

Håll ögon och öron öppna, för du skall ut och hitta dolda dörrar, lista ut lösenord och förstå folks tvetydiga antydningar om de faktiska sammanhangen. Det kan ofta leda till stora frustrationer, men så mycket större är också lättnaden och stoltheten när du till slut lyckats lösa problemet.

Häftigt våld och snygg grafik

Plötsligt bryter helvetet ut och monstren väljer fram ur alla hörn. Så är det i spelet Half-Life – ett av tidernas mest populära actionspel. Här får du adrenalinkickar för hela slanten.

Skjut, ladda och skjut igen. Leta reda på bättre vapen, mer ammunition och framför allt läkande medicin, om någon av fienderna lyckats skada dig. Det är i all sin enkelhet vad det går ut på i de så kallade first person shooters (skjutspel där du ser förloppet genom din figurs ögon).

I vissa av spelen handlar det bara om att slakta alla som rör sig, medan det i andra – som t.ex. Half-Life – finns människor som står på din sida och gärna vill hjälpa dig att nå ditt mål.

I Half-Life spelar du Gordon Freeman, biolog på ett vetenskapligt centrum, där man ägnar sig åt mystiska experiment. En dag går något galet. Fasansfulla monster väljer ut ur väggarna och du är den enda som lyckas hålla huvudet kallt. Det är du så illa tvungen att göra, om du vill ha skuggan av en chans att överleva.

Gordon Freeman är en hjälte. T.o.m. monstren har skäl att frukta honom.

Det ursprungliga spelet, som kom ut 1998, intog tätpositionen bland actionspelen och när de efterföljande titlarna i serien kom och på allvar förde ut Half-Life-universumet på Internet, intog Half-Life positionen som det mest populära och använda actionspelet – en position, som spelet i stort sett har bibehållit fram till i dag. Spelets framgång bekräftas av att det har erhållit mer än 50 utnämningar som "årets spel" i tidningar världen över.

Half-Life har som sina föregångare och efterföljare i actiongenren varit den stora drivkraften inom utvecklingen av 3D-grafik.

Det första 3D-actionspelet kom 1992 och hette Wolfenstein. Där skulle man styra runt sin figur i långa gångar på en bas full av nazister. Och uppdraget var enkelt: Döda dem allihop utan skrupler. Samma målsättning fick figuren i spelet Doom från 1993, som på allvar utvidgade genren. Nu var det bara monster från yttre rymden och det var nog ett klokt politiskt beslut. Monster är till skillnad från människor

omöjliga att identifiera sig med, så de kan utan problem avlivas. Senare kom det ut variationer på samma tema som Quake och Duke Nukem, där uppdraget inte gjorts mer raffinerat: döda, slå ihjäl och döda ännu fler.

Så där går det fortfarande till i actionspelen. Det rör sig om vapen och grafik, som är så suggererande att du glömmertid och verklighet. Det betyder att både dator och grafik kort utmanas till det yttersta. På mindre än tio år har man gått från några få pixlar i färger till så detaljerade bilder att det påminner om exceptionellt välgjorda tecknade filmer i realistisk stil.

Det är sant att spelen är mycket våldsamma och de är nog ingenting för mindre barn. Huruvida större barn tar skada av spelen diskuteras. Men det är varken bevisat eller motbevisat. Så det är upp till föräldrarna att avgöra. Men en sak är säker. Det är bara på skoj.

PRÖVA SJÄLV

På Spel-cd:n hittar du demoversioner av de två actionspelen Half-Life och Quake 2.

Fem goda råd

- Spring inte för mycket i början. Då är det svårare att vara uppmärksam på omgivningarna.
- Lagg märke till de ställen där du ser ett rött kors på väggen. Där kan du få mer liv.
- Prata med både forskare och soldater. De kan hjälpa dig.
- Spara ofta. När du har klarat av en svår strid trycker du på F6. F7 hämtar spelet igen.
- Undvik att skjuta på gasflaskor och liknande. Om du själv befinner dig i närheten, är det mycket ohälsosamt.

Det värsta du kan göra

Om du av pur glädje över din nya, stora pistol skuter hämningslöst på första bästa monster och inte är så noga med att sikta, så är det risk för att du använder upp all din ammunition. Och du har inte så mycket av den varan i början.

Styrning

Du kan välja att spela med joystick i stället för mus och tangentbord. Det gör att du får mer ut av 3D-upplevelsen, speciellt om du köper en styrspak som slår tillbaka när du t.ex. skuter (en så kallad force feedback-styrspak). Vi rekommenderar dock musen och tangentbordet till alla nybörjare. Dem är alla vana att använda och det går på intet sätt ut över spelets underhållningsvärde.

Aktuella bra spel

Följande tre bra actiontitlar finns i affärerna nu. Eller så kommer de att dyka upp inom den närmaste månaden.

Operation Flashpoint

Vi är tillbaka i det kalla kriget och ett uppror är under uppsegling i Sovjet. Som ledare av en grupp NATO-soldater sänds du ut för att slå ned rebellerna. Först skall gruppen ha instruktioner och sedan bryter det ut. Här får renodlad action mer utrymme än de mer taktiska förberedelserna. Vision Park Distr. upplyser om återförsäljare på 08-545 892 00.

Command & Conquer: Renegade

Command & Conquer-serien har alltid varit ren strategi. Det är dock inte den här senaste versionen. Nu får du själv möjlighet att delta på slagfältet som kapten Nick Parker, som med högteknologiska vapen skall kämpa sig fram genom fiendens linjer. Electronic Arts upplyser om återförsäljare på 08-594 106 50.

Max Payne

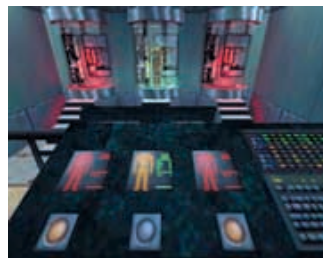
Seriöst våld med realism och därför ingenting för känsliga själar. Den hemlige polisagenten Max Payne slåss för rättvisan på New Yorks gator. Men han har både sina kolleger och maffian emot sig. Han står med andra ord med ryggen mot väggen och det är bara med pistolen han kan ta sig fram. KE Media upplyser om återförsäljare på 08-739 99 50.

FÖLJ MED PÅ EN PROVTUR

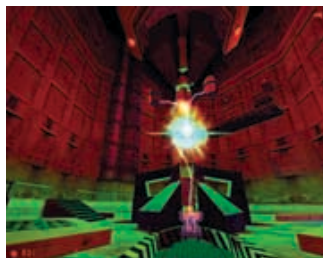
Här kan du med utgångspunkt i spelet Half-Life stifta bekantskap med allt sådant du skall vara särskilt uppmärksam på i actionspel. Tänk på att både Half-Life och flera andra actionspel ger små variationer i varje nytt spel du startar.

1 I introet får du följa med på en tur där du inte kan göra något. Först vid slutstationen – och efter att du blivit clearad – kan du röra dig in i den värld, som snart förvandlas till ett inferno. I Half-Life kan det precis som i adventure- och rollspel då och då löna sig att tala med dem du möter. Det gör du med E-tangenten. I andra actionspel skall du direkt försöka döda allt som korsar din väg. Du rör dig med piltangenterna och tittar upp, ned och åt sidorna med musen.

2 När du har hittat fram till säkerhetsutrustningen, får du användning för E-tangenten, som är din "Use"-tangent i Half-Life (det är olika från spel till spel). Med den kan du samla upp saker, öppna dörrar, trycka på knappar och som sagt tala med folk. Utrustningen hittar du i omklädningsrummet. Tryck på knappen i mitten och gå in i utrustningen. Lagg märke till skåpen i omklädningsrummet. Ett av dem bär ditt namn. Här kan du hämta extra utrustning senare i spelet.

3 Sedan fortsätter turen till testcentret. På vägen skall du få säkerhetsvakter och forskare att öppna dörrar för dig. Gör de det inte självmant, så tala med dem. När du har kommit in i testcentret blir du uppmanad att gå upp för en steg tala med folk. Utrustningen hittar du i omklädningsrummet. Tryck på knappen på vägen, samlar du upp dem också genom att gå in i dem. Gå tillbaka samma väg. En liten vagn kommer in genom en lucka i väggen. Knuffa in den i maskinen i mitten av rummet.

4 På väg ut från testcentret ser du en sårad vakt, som får hjälp av en forskare med en läkarväska. Går du in i väskan får du mer liv. Samma sak händer om du trycker på E-tangenten framför ett medicinskåp på väggen. Håll ned tangenten tills din hälsa är uppe på 100. Hittar du vapen, ammunition eller något annat på vägen, samlar du upp dem också genom att gå in i dem. Gå tillbaka samma väg. En forskare skall hjälpa dig med att öppna en dörr (E-tangenten).

5 På tillbakavägen kommer du att behöva duka, för att undvika de dödliga laserstrålarna. Det gör du genom att hålla nere Ctrl-tangenten medan du går. Det dröjer inte länge förrän du stöter på det första fritt strövande monstret. Det är inte stort, men starkt nog att döda dig. Spring, för du har ännu inga vapen. Ditt första vapen stöter du på om du fortsätter samma väg tillbaka. Det är en kofot. Använd det till att slå in några dörrar, som inte öppnas. Vänster musknapp utlöser vapnet.

6 Skyndar du på rejält så kommer du att möta en säkerhetsvakt i färd med att avliva en best. Hjälpt honom genom att banka på bestens med din kofot, annars dör vaken och honom har du användning för. Det finns ett odjur till runt höger hörn. När ni är färdiga går du fram till säkerhetsvakten och talar med honom. Han följer med dig och hjälper dig mot de andra odjuren. Vissa vakter vägrar följa med dig, men det beror på att de har annat för sig.

7 Nu går ni båda två tillbaka till omklädningsrummet. Där har ett nytt skåp öppnats och i det hittar du ammunition till en pistol. Men det finns ingen pistol och en sådan behöver du. Den enda utvägen är att slå ned vaken med kofoten. Snart får du användning för avancerade längdhopp. Du måste hoppa långt för att nå över till några rör. Ta en kort ansats med Ctrl-tangenten nedtryckt och tryck på mellanrumstangenten när du vill hoppa.

8 Senare måste du slå sönder ett galler för att komma vidare. Det bör du inte slösa ammunition på, för kofoten är lika effektiv. Du byter mellan dina vapen med siffrorna på tangentbordet. Skriv t.ex. 1, så ser du en kofot högst upp till vänster på skärmen. Trycker du sedan på returtangenten, har du bytt till kofoten. Du byter mellan de olika vapnen du hittar på vägen på samma sätt. Använd så enkla vapen som möjligt för att spara ammunition.

Vägen till makt över allt och alla

Genomlev 6300 år framför pc:n med spelet Call To Power II. Inte som dig själv dock, utan som den som styr hela världen eller åtminstone gör sitt bästa för att komma att göra det.

I ett strategispel sätter du dig själv på tronen. Du får själv bestämma hur ett väldigt rike, en hel värld eller en stor armé skall utvecklas. Du bygger och ser till att teknologin utvecklas och du iakttar alltihop från ovan medan du flyttar runt i din värld med musen.

Historien, som utgör ramen i många strategispel, är vad du gör den till. Skulle det inte vara spännande att se vad som händer om världens största rike arbetar uteslutande med världsfred som mål? Eller vad som händer om vi inte gör någon-

ting åt miljöförstöringen? Det kunde kanske också vara roligt att erövra alltihop och bli enväldig världshärskare.

I Call To Power II skall du försöka hålla i trådarna till hela världen från 4000 år före vår tideräkning och fram till år 2300. Spelet är det senaste i den serie som många känner som Civilization.

Från början, det vill säga från 1989 och några år framåt, var det titeln Simcity – det fredliga spelet – man tänkte på när man talade om strategispel. Men 1992 släppte speldesignern Sid

Forntidens härskare eller framtidens arméchef. Du kan prova på allt.

Meier spelet Civilization. Nu räckte det inte längre att få sitt eget samhälle att fungera. Nu skulle man också vara beredd på att andra kunde ingripa i vardagen – ibland med allt annat än fredliga avsikter. De två spelen har präglat strategigenren och än i dag räknas de – eller deras uppföljare – som tungviktare inom spelindustrin.

I Simcity är du både borgmästare och stadsplanerare och skall se till att dina väljare är nöjda med livet i staden. Den kan växa över alla bräddar och massor av olyckor kan inträffa. Och i Civilization skall du klara av att styra hela världen. Så om du tycker om att ha en del att fundera över, så är båda spelen bra ställen att börja på.

Fem goda råd

- Bygg snabbt upp städer, så att inte andra imperier i spelet passerar dig.
- Bygg den första staden i närheten av en flod och lite skog. Då har invånarna något att leva av.
- Skapa en ny Settler varje gång du har byggt en ny stad. Han skall bygga nästa stad.
- Var uppmärksam på om invånarna är nöjda. Kanske får de för lite lön, bröd eller skådespel.
- Klicka på turknappen om du inte vet vad du skall göra. Då får dina städer åtminstone tid att bygga det du har beställt.

I dag finns det dessutom en hel del mer actionpräglade strategispel, där det i första hand handlar om bygga upp och vidmakthålla en armé av människor eller underliga rymdvarelser. Ett exempel på ett sådant spel är Command & Conquer, som helt rättvist blev ett av 90-talets allra största spelframgångar.

Strategispelen kan antingen vara turbaserade eller realtids-spel. Att ett spel är turbaserat betyder att du och datorn turas om att göra era drag och att du kan sitta och fundera precis hur länge du vill, innan du talar om för spelet att världen kan fortsätta sin gilla gång. Men i realtids-spel tjänar det ingenting till att säga: jamen jag sitter ju och funderar! Fienden kommer ändå anstormande, om den tycker att det är ett smart drag, för spelet pågår hela tiden så länge programmet är i gång.

Call To Power II är turbaserat och det perfekta valet om du vill vara världshärskare.

PRÖVA SJÄLV

På Spel-cd:n hittar du demoversioner av Sid Meiers Alpha Centauri och StarCraft.

Det värsta du kan göra

Bygg en stad och låt bli att försvara den. Det finns troligtvis en och annan som kan komma på tanken att ta dina rikedomar ifrån dig.

Ordbok

Turn Omgång. Spelet pausar medan du tänker igenom ditt drag.
Unit Enhet. Mobila element i spelet, till exempel Settlers eller Warriors
Manager Det fönster du använder för att t.ex. bygga: Build Manager
Technology Tree Här kan du se vilka tekniker du måste ha för att gå vidare till nästa. Bronsarbete kommer t.ex. med nödvändighet före järnarbete.

Aktuella bra spel

Följande tre bra strategispel finns i affärerna nu. Eller så kommer de att dyka upp inom den närmaste månaden.

Commandos 2

Som i föregångaren till den här titeln är scenen Andra världskriget och fienden är nazisterna. Du drar ut på utmanande och tidskrävande uppdrag med din lilla grupp specialtränade kommando-soldater, men undvik att bli upptäckta. Fienden är alltid i överväldigande majoritet. Vision Park Distr. upplyser om återförsäljare på 08-545 892 00.

Startopia

Fabriker, diskotek, kasinon och t.o.m. bordeller hör hemma på en välsorterad rymdstation. Och en sådan skall du bygga upp. Ju bättre din rymdstation är, desto fler besökare och mer pengar får du, så att du kan utvidga ditt territorium. Det utkämpas inga strider. Andra ledare bor i andra delar av stationen. Vision Park Distr. upplyser om återförsäljare på 08-545 892 00.

Emperor: Battle for Dune

Dune är en fantasivärld som till stor del är täckt av öken och där gigantiska sandormar utgör en stor fara. I den här versionen skall du leda en av de tre arméerna till segern och makten. Men innan du kan bygga upp din styrka, skall du bege dig ut i den farliga sanden och hitta resurser. Electronic Arts. upplyser om återförsäljare på 08-594 106 50.

FÖLJ MED PÅ EN PROVTUR

1 Innan du börjar, måste du som i många andra strategispel fatta en del beslut. Om du inte har spelat ett liknande spel tidigare, så bör du starta på Beginner-nivån, så att du har en chans att undvika att andra imperier stjäla ditt rike. Du gör nog dessutom klokt i att sänka antalet riken i världen till tre, även om det samtidigt ger mer utrymme för dina eventuella fiender. Du kan välja mellan två olika sorters kartor. Välj Earth World och kartans storlek skall vara Regular.

2 Från början har du två Settlers. De utgör ryggraden i ditt rike, eftersom de bygger upp dina städer. Det är bäst att lägga din första stad i närheten av en flod och lite skog. Din startplats är dock slumpmässig, så om du hamnar mitt i ett område utan vatten eller mitt i en öken, kan du avsluta spelet och starta om det igen och hoppas på en bättre plats den här gången. Om du går runt för länge och letar efter det perfekta stället, riskerar du att de andra rikena går om dig.

3 Så snart din första stad är färdigbyggd, måste du se till att den har ett försvar. Bygg en defensiv enhet, några krigare och en ny Settler, som du skickar vidare för att bygga nästa stad. Det går åt ett par turer och om du inte vill företa dig något under tiden, klickar du på turknappen längst ned till höger. När den första defensiva enheten eller krigaren är klar, markerar du honom och trycker på F-tangenten. Nu försvaret har staden. Kom ihåg att det är viktigt att du bygger fler städer.

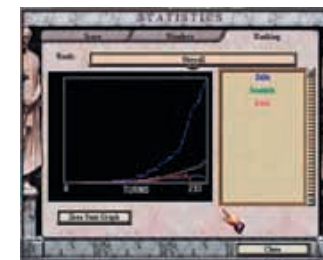
4 Det räcker inte att du bygger många städer. Städernas invånare måste naturligtvis också ha något att äta, annars fungerar det inte så länge. Därför är du tvungen att förbereda delar av din jord för lantbruk. Det gör du i Tile-menyn. Klicka först på lantbruksjorden i menyn och klicka sedan en gång till, på den plats där du vill att dina marker skall ligga. Markerna, som skall placeras i närheten av dina städer, ser du som små kvadratiska fält.

5 Förr eller senare har din civilisation kommit så långt att den upptäcker och förfinar en teknik. Det kan t.ex. vara cementarbete. En gratulation dyker upp på skärmen och sedan väljer du vilken teknik du vill satsa på. Då är järnarbete ett bra alternativ. Du får alltid veta vad den senast utvecklade tekniken kan leda till med årens lopp. Fundera på om du vill satsa ensidigt på de hårda vetenskaperna eller hellre vill blicka invånarna med lite underhållning.

6 Det är mycket viktigt att med jämna mellanrum skicka ut dina krigare på spaning. På så sätt lär du känna utkanterna av ditt rike och du får se lite av landet som ligger utanför ditt rikets gränser. Då ser du var det kan vara gynnsamt att placera nya städer. Du måste dock vara medveten om att det, även om du fortfarande kan skymta det nyupptäckta landet, kan utspelas saker du inte kan hålla under uppsikt, när du kallar hem krigarna igen.

7 Det finns fyra sätt att uppnå framgång: Du kan erövra dina fienders städer och landområden. Du kan verka för världsfred. Du kan vara den första i det närmaste solsystemet. Eller så kan du satsa på höga poäng. Det sista avgörs av hur bra du styr ditt rike i alla avseenden. Oavsett vilken sorts seger du vill ha, är det alltid en fördel att under tiden hålla ett öga på hur du klarar i dig i förhållande till de andra rikena. Du får fram statistiken genom att klicka på "Stats".

8 Förr eller senare kommer du oundvikligen att bli angripen. Kanske har du kapacitet att slå tillbaka angreppet, kanske inte. Det kommer att visa sig, för när slagen utkämpas kan du inte göra annat än att luta dig tillbaka i stolen, titta på och hoppas på det bästa. Men förtvivla inte om du skulle förlora ett slag. Har du varit förnuftig, har du byggt fler städer. Och då kan du fortsätta din civilisations utveckling från en av de städer som fortfarande står under ditt beskydd.

På jakt efter djävulen

Djävulen har sluppit lös i Diablo II igen och han hotar att ta över världsherraväldet. Du skall bekämpa honom, men först skall du ut på en lång och farofylld färd i den mörkaste medeltiden.

Rollspelen utspelas oftast i en värld som grundar sig på medeltidens primitiva teknologi, spännande myter och övernaturliga väsen.

Det gäller också spelet Diablo II, som är välgjort och genomarbetat och det naturliga valet för dig som inte har spelat rollspel tidigare. Det är också ett av de mest sålda i världen.

Med musen och tangentbordet styr du din figur genom en äventyrlig fantasivärld i 3D med massor av god och ond magi. Du möter många märkliga varelser, som du kanske

sett tidigare i vackra drömmar eller svarta mardrömmar.

Många kommer att känna igen rollspelens värld från Tolkiens klassiska historier. Hobitten från 30-talet och de tre böckerna om Sagan om ringen har tjänat som viktiga inspirationskällor för rollspelskaparna. Därför är rollspelen fulla av heliga krigare, alfer, trollkvinor och religiösa sekter. Och det hela går ut på att du själv deltar i den spännande historien.

I början av 90-talet, under Internets unga år, uppstod

Diablo II är krig med magiska förmågor, råstyrka och snabba reaktioner.

fenomenet MUD, som står för Multi User Dungeon. När man spelar MUD med andra över Internet, är det ingen grafik på skärmen, utan bara text. Ett dataprogram på en server någonstans i världen berättar en historia i ord för dem som har kopplat upp sig. Alla deltagare ansvarar för en figur och skickar textkommandon tillbaka till servern, när de har bestämt hur figuren skall reagera i en situation. Sedan anpassar programmet på servern historien efter deltagarnas kommandon.

MUD-spelare var några av de första som blev beroende av Internet och spelen finns fortfarande, men är definitivt något för sanna nördar.

Nu har rollspelen fått ett snyggt och avancerat grafiskt gränssnitt, som man använder med musen och tangentbordet. Samtidigt kan man spela tillsammans med andra i samma stora spel, genom att koppla upp sig mot en server någonstans på jorden och på så sätt träffa figurer, som faktiskt styrs av andra människor på okända platser i världen.

Spel som Ultima, Asheron's Call och Everquest är redan klassiska spel och utspelas bara på Internet.

Diablo II kan du leka med ensam. Det är ett så kallat realtidsspel. Det innebär att du riskerar att bli angripen, även om du är inne i en meny och sitter och smider väldiga planer för din strategi, för att spelet pågår hela tiden. Vill du hellre spela ett turbaserat rollspel, som låter dig tänka över ditt nästa drag hur länge du vill – för att det står stilla medan du funderar – så kanske du i första hand skall välja spel som Baldur's Gate eller kanske Icewind Dale.

Om spelet är turbaserat eller realtid har ingen betydelse för svårighetsgraden. Svårighetsgraden hänger ihop med hur mycket av hur många figurer du skall styra och hur mycket av figurens uppbyggnad som är upp till dig. Och i Diablo II kan t.o.m. en oerfaren spelare vara med.

PRÖVA SJÄLV

På Spel-cd:n hittar du demoverisoner av Diablo 2 och Heroes of Might and Magic III.

Fem goda råd

- Var försiktig. Köp rustning först och vänta med vapen.
- Döda de största och fulaste monstren först. De är i regel de farligaste.
- Var uppmärksam på varelser med eld, pilar och liknande. De kan skada dig på avstånd.
- Reparera dina fynd innan du säljer dem till smeden. Då tjänar du mer.
- Om du möter en stor grupp motbudande bestar, så spring en bit bort. Då kommer de ofta fram till dig en åt gången och du kan döda dem i lugn och ro.

Det värsta du kan göra

Spring glatt runt som en skjutglad actionhjärte i stället för att lugnt och systematiskt söka igenom landskapet. Du tappar andan och plötsligt störtar du in i ett bakhåll av eldsprutande små djävlar. Ett varmt sällskap med dåligt inflytande.

Ordbok

RPG Role Playing Game, Rollspel.
Spell Trollformel som din figur kan använda för att t.ex. göra sig starkare.
Skill Förmåga som figuren antingen har från början eller som du skaffar under spelets gång.
Experience Erfarenhet hos din figur, som kan omvandlas till en Skill.
Inventory Din samling utrustning.
Quest Den uppgift din figur skall lösa.

Aktuella bra spel

Följande tre bra rollspelstitlar finns i affärerna nu. Eller så kommer de att dyka upp inom den närmaste månaden.

Diablo II - Lords of destruction

Det här är ett s.k. expansionspaket och det kan bara spelas om du har Diablo II installerat på datorn. Spelmässigt liknar det föregångaren, men det har tillkommit två figurer att välja på och miljöerna har ändrats. Och så är det naturligtvis nya uppdrag. Pan Interactive upplyser om återförsäljare på 08-597 960 50

Dungeon Siege

Ett spel som i många avseenden påminner om Diablo II. Du väljer din figur, men här stiger inte figuren i "levels" under spelets gång. Figuren blir i gengäld allt bättre på att använda sina magiska egenskaper, efterhand som erfarenheten växer. Din figur kan anställa upp till sju hjälpare. Microsoft upplyser om återförsäljare på 08-752 56 00.

Anarchy Online

Som namnet antyder, kan det endast spelas över Internet. Det innebär förstas ännu fler utmaningar eftersom din figur skall slåss med och mot andra från hela världen. Rollspel utspelas traditionellt på medeltiden. Den världen har Anarchy Online ersatt med ett universum långt in i framtiden. Funcom upplyser om spelet på www.funcom.com

FÖLJ MED PÅ EN PROVTUR

Här kan du med utgångspunkt i Diablo II stifta bekantskap med allt sådant du bör vara särskilt uppmärksam på i rollspel. Som med strategispelen hittar du bland rollspelen både turbaserade och realtidsspel. Diablo II är ett realtidsspel.

1 Rollspel börjar med att du skall välja din figur. Ofta skall du också definiera vilka av figurens egenskaper du vill satsa på. Det behöver du dock inte göra i Diablo II. Här behöver du bara välja mellan amazonen med bäge och spjut som specialitet, necromancern, som kan förvandla döda fiender till levande vänner, barbaren, som är stark i närmkamper, sorcern som är mästare på magi eller – som vi har valt här – paladinen, som är full av livskraft och som försvarar sig bra.

2 När spelet startar står du mitt i en by där du är bland vänner. Så länge du befinner dig i byn kan du inte skada andra eller själv bli skadad. När du klickar med vänster musknapp någonstans, så går din figur dit. Om du ser någon person med ett lysande utropstecken över huvudet, så gå dit och klicka på personen. Vederbörande har något viktigt att berätta för dig. Klicka gärna på andra personer också. Det kan hända att de har något intressant att berätta.

3 Längst ned på skärmen hittar du en rad symboler, som du bör hålla koll på under spelets gång. Där kan du bl.a. se hur mycket livskraft och magisk kraft du har kvar. Du kan ge höger och vänster musknapp egenskaper vid de två pilarna. Du kan hålla din energi under uppsikt och se hur nära du är att få nya magiska förmågor. Du kan kolla ditt inventory, ge dig själv mer hälsa, gå igenom ditt uppdrag igen m.m. Stjärnan aktiverar spelets huvudmeny.

4 Mannen du mötte tidigare ber dig hitta byns ledare. Det är en kvinna med en lila kapp. Hon ger dig en uppgift, som hon belönar dig för att lösa. Du skall döda alla monster i grottan Den of Evil. Men först måste du hitta pengar och utrustning och skaffa dig lite erfarenhet, så att du kan få magiska förmågor. Det gör du genom att leta reda på byns port och sedan ge dig ut på en farofylld färd på slätten. Nu bör du aktivera kartan så att du kan orientera dig. Det blå korset är din figur.

5 På slätten möter du monster med särdeles onda avsikter. Klicka på dem med både vänster och höger musknapp tills de dör. Sök igenom hela det stora området, klicka på kistor och lysande stenar där du kan hitta guld och utrustning, som du senare kan sälja till smeden i byn, så att du kan köpa den utrustning du drömmar om. Ha tålamod och klicka på allt iögonfallande. Men undvik att tanka hälsa, energi och liknande så länge allt går bra. Spara den möjligheten till senare.

6 Medan du går omkring samlar du erfarenhet. Och när den är tillräckligt stor får du välja en ny förmåga åt din figur. Då ser du en röd knapp till höger på skärmen med rubriken New Skill. Klicka på den. Den nya förmågan aktiveras när du klickar på pilen till höger längst ned på skärmen och väljer den. Till vänster på skärmen dyker det samtidigt upp en röd knapp med titeln New Stats. Klicka på den och placera fem poäng på dina fyra grundläggande egenskaper.

7 När du inte kan hitta mer järn- gods och guld på slätten, så gå du tillbaka till byn och letar upp smeden. Sälj allt du har genom att klicka på smeden och välja Trade/Repair. Till vänster i den stora menyn kan du se vad smeden säljer och till höger ser du vad du har på dig. Om du klickar på ikonen som skriver Sell, när du håller markören över den, och sedan klickar på det föremål du vill sälja, så hör du ljudet av klingande mynt.

8 Efterhand som du kommer längre in i spelet, får du en rejäl sträcka att gå när du skall vända tillbaka till byn med de saker du har hittat eller för att få nytt liv. Därför bör du leta efter s.k. waypoints. Där kan du nämligen snabbt transportera dig runt i spelets värld. Waypoints aktiveras och blir därmed användbara först när du hittat dem och rört dig in över dem. Gör du det, ser du att det tänds små eldar på var sin sida av vägpoängen.